

KLAGANDE OCH MOTPART

Försäkringskassan

MOTPART OCH KLAGANDE

Ing-Marie Andersson, [REDACTED]

Ombud: Sofia Linder

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 19 juli 2022 i mål nr 3876-21,
se bilaga A

SAKEN

Återkrav av assistansersättning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kamrätten avslår begäran om muntlig förhandling.
 2. Kamrätten upphäver underinstansernas avgöranden.
-

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Försäkringskassans beslut. Till stöd för sin talan anför Försäkringskassan bland annat följande. Ing-Marie Andersson har klarat sig ensam sedan hennes make gick bort och har inte haft några insatser från kommunen. Hennes nya boende har varit anpassat efter hennes behov. Under utredningen har hon själv beskrivit ett minskat hjälpbehov och det finns ingen utredning i målet som stöder att hennes förmåga har varierat. Det är därför sannolikt att hennes förmåga att själv hantera sina behov var förbättrad redan år 2017. Försäkringskassan ser ingen ytterligare möjlighet att utreda omständigheterna för förfluten tid.

Ing-Marie Andersson yrkar att kammarrätten fastställer att hon inte är återbetalningsskyldig till någon del. Hon yrkar också att kammarrätten håller muntlig förhandling i målet. Hon anför bland annat följande. Det stämmer inte att hon har klarat sig på egen hand under den aktuella perioden, utan hon har haft hjälp av sina assistenter och dessutom fått hjälp av anhöriga. Hennes nya bostad är mindre anpassad till hennes behov än den tidigare bostaden var. Hennes grundläggande behov har alltid ansetts överstiga 20 veckotimmar, även om man inte beaktar skötseln av hennes trakeostomi. Den utredning som Försäkringskassan har presenterat visar inte att hennes behov av assistans hade minskat i väsentlig mån under den tid återkravet gäller, utan Försäkringskassans beslut bygger på gissningar och antaganden.

Båda parter motsätter sig motpartens yrkande.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om Ing-Marie Anderssons hjälpbehov under perioden 23 maj 2017–25 november 2020 hade minskat på ett sådant sätt att hon inte

längre hade rätt till personlig assistans i samma omfattning som tidigare.
Det är Försäkringskassan som har bevisbördan för att så var fallet.

Den utredning som Försäkringskassan genomförde hösten 2020 ger ett visst stöd för att Ing-Marie Anderssons hjälpbehov då var mindre än vad det hade varit tidigare. Det är dock svårt att, från den utredning som finns i målet, dra några säkra slutsatser om när hjälpbehovet minskade. Det framgår inte varför Ing-Marie Anderssons flytt till en ny bostad, henne makes bortgång eller hennes minskade politiska engagemang skulle ha påverkat hennes behov av hjälp med grundläggande behov på något väsentligt sätt. Att hon opererade bort sin trakeostomi år 2017 kan visserligen ha lett till att hjälpbehovet minskade i viss utsträckning, men det framgår inte av utredningen hur hennes hjälpbehov i övrigt såg ut vid den tidpunkten. Det förefaller visserligen rimligt att det minskade hjälpbehov som observerades hösten 2020 kan ha förelegat även en tid dessförinnan, men det räcker inte för att Försäkringskassan med tillräcklig grad av sannolikhet ska anses ha visat att Ing-Marie Anderssons behov under den period som återkravet avser i väsentlig grad var ett annat än när hon senast beviljades personlig assistans år 2006. Sammanfattningsvis är den utredning som finns i målet inte tillräcklig för att Ing-Marie Andersson, till följd av ej fullgjord anmälningskyldighet, ska anses ha fått assistansersättning felaktigt eller med för högt belopp under aktuell tidsperiod. Försäkringskassans överklagande ska därför avslås medan Ing-Marie Anderssons överklagande ska bifallas.

Vid denna utgång saknas skäl att hålla muntlig förhandling i målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Bengt Green
kammarrättsråd
ordförande

Erik Hannus
kammarrättsråd
referent

Angelica Ericsson
adjungerat råd

Johan Åkerhed
föredragande jurist